

543. СТАНКЕВИЧ Г. Особлива церква (з історії Олександрівської церкви села Лопатні Ріпкинського району Чернігівської області) //2004. – №5 – 6. – С. 7 – 9.
544. СТАНКЕВИЧ Г. Чернігівські старообрядницькі слободи (сmt Добрянка і Радуть Ріпкинського району) за матеріалами перепису 1729 року //2002. – №6. – С. 32 – 46.
545. СТЕПАНОВА О. Друге народження Чернігівського Спаса. (Відродження Спаського собору в II половині XVIII століття) //1997. – №5. – С. 98 – 102.
546. ТАРАСЕНКО О., БОЛВА Л. До історії закриття Рихлівського Миколаївського монастиря //2007. – №1. – С. 66 – 73.
547. ТАРАСЕНКО О. Чернігівська духовна семінарія в спогадах о. Матвія Полонського (1860 – 1946) //2008. – №4. – С. 47 – 61.
548. ТАРАСЕНКО О. Чернігівський архієпископ Пахомій (Кедров) (1876 – 1937) //2008. – №3. – С. 43 – 51.
549. ТКАЧЕНКО В. Глухівський дівочий монастир //1996. – №6. – С. 86 – 91.
550. ТКАЧЕНКО В. Монастир на Чернечій горі (Глухівсько-Петропавлівський) //1999. – №1. – С. 21 – 25.
551. ТКАЧЕНКО В. Собор гетьманської держави //1995. – №4. – С. 118 – 119. *Про знищення у 1962 р. Троїцького собору в Глухові.*
552. ТРАВКІНА О. Царські врата з Борисоглібського собору м. Чернігова //1995. – №1. – С. 43 – 50.
553. ФЕДОРЕНКО С. Організація навчально-виховного процесу у початкових народних школах Полтавської єпархії у XIX столітті //2006. – №3. – С. 58 – 66.
554. ХАМАЙКО Н. Походження давньоруського терміну «двовір'я» //2007. – №4. – С. 68 – 77.
555. ЦАРЕНКО А. Феофілакт (Праведников), єпископ Новгород-Сіверський //2006. – №4. – С. 42 – 46.
556. ЧЕПУРНИЙ В. Святитель Петро Могила в контексті сучасної релігійної ситуації в Україні //1998. – №2. – С. 100 – 106.
557. ЧЕПУРНИЙ В. Терниста дорога до рідного храму: (з історії відродження незалежної Української Православної Церкви на Чернігівщині) //1995. – №5. – С. 69 – 74.
558. ШАПОВАЛ Л. Роль вітчизняного духовенства у спробі здійснення церковних реформ в Україні початку XX століття (1900 – 1907 рр.) //2005. – №1. – С. 63 – 73.
559. ШЛІХТА Н. Чернігівські віруючі – на захист своїх прав: один епізод із життя православної церкви у повоєнній радянській Україні //2003. – №5 – 6. – С. 117 – 130.
560. ШНИРА В. Вилучення церковних коштовностей у православної церкви в пореволюційний період в Україні (1921 – 1922 рр.) //2002. – №1. – С. 66 – 69.
561. ЯСНОВСЬКА Л. До історії дослідження Старгородської божниці в кінці XIX – на початку XX ст. //2006. – №6. – С. 46 – 49.

ІСТОРИОГРАФІЯ. АРХІВНА СПРАВА

562. БІЛОКІНЬ С. «Українські збірники» О. Лазаревського //1995. – №6. – С. 57 – 61. *Опис бібліотеки О. Лазаревського.*
563. БОВГИРЯ А. «Новгород-Сіверський літопис» – пам'ятка української історіографії другої половини XVIII ст. //2003. – №5 – 6. – С. 89 – 93.
564. ВЕЛЬМИН С. Експерсія по Дніпру і Прип'яті /Підгот. до друку і передм. Л. Ясновської) //1996. – №6. – С. 57 – 63. *Публ. доп. про експерсію до м. Чорнобиля (1913 р.).*
565. ГЕРАСИМЕНКО О. Роль центральних та місцевих архівів у вивченні аграрного руху на Лівобережній Україні (1900 – лютий 1917 рр.) //2006. – №5. – С. 73 – 82.
566. ГОЛЕЦЬ В. Кооперація і НЕП (історіографічний огляд) //2005. – №2–3. – С. 31 – 37.
567. ГОЦУЛЯК В. Наукові школи в українській історичній науці кінця XIX – початку XX століття: історіографічний аспект //2002. – №1. – С. 56 – 65.

568. ГРИНЬ О. Невідомий опис Новгород-Сіверського намісництва //2003. – №1. – С. 204 – 208.
569. ГРИНЬ О. Старожитності Подесення у працях місцевих краєзнавців останньої чверті XVIII ст. //2008. – №6. – С. 107 – 112.
570. ГРУШЕВСЬКИЙ М. Чернігів. – Павло Полуботок /підгот. до друку та передм. О.Коваленка //1997. – №1 – 2. – С. 141 – 144.
571. ДЗИРА І. Критика джерел у «Чернігівському літопису» та «Зібранні історичному» Стефана Лукомського //2002. – №2. – С. 11 – 17.
572. ДЗИРА І. Українсько-Російські взаємини кінця 20-х рр. XVIII ст. на сторінках «Краткого журналу о поездке в Москву гетмана Даниила Апостола» //2008. – №2. – С. 3 – 13.
573. ДІБРОВА С. Остання праця «Нестора української етнографії»: Я. П. Новицький про історичну Хортицю //2007. – №5. – С. 74 – 81.
574. ДМИТРИЄНКО С. Проблеми регіональної історії Північного Лівобережжя у науковому доробку М. Петровського //1999. – №2. – С. 113 – 119.
575. ДМИТРУК Р. Джерела вивчення історії політичного руху в Чернігівській губернії 1890 – 1917 рр. //2001. – №1. – С. 34 – 41.
576. ДОРОХІНА Т. Українське середньовіччя та ранньомодерна доба у висвітленні журналу «Визвольний шлях» (50 – 70-і роки XX ст.) //2005. – №4 – 5. – С. 42 – 48.
577. ДОРОШЕНКО Д. Новгород-Сіверський /підгот. до друку і передм. О. Б. Коваленка //1995. – №1. – С. 81 – 84.
578. ДОРОШЕНКО Д. Тихий закуток. Гетьманський монастир /підгот. до друку і передм. О. Коваленка //1998. – №1. – С. 152 – 161.
- Петропавлівський Глухівський та Гамаліївський монастирі (короткі нариси).*
579. ДУБРОВСЬКИЙ В. Пожежа 1750 року в старому Чернігові /підгот. до друку та передм. О. Коваленка і Т. Вороніної //1997. – №6. – С. 154 – 166.
580. ДЯТЛОВ В. Комунікативна культура середньовіччя і раннього модерну в сучасній німецькій історіографії. Від історії комунікацій до історичної комунікології? //2007. – №1. – С. 106 – 116.
581. ДЯТЛОВ В. Методологічні проблеми дослідження суспільства доби Середньовіччя та раннього Нового часу //1997. – №6. – С. 95 – 102.
582. ЄРШОВ А. До питання про час виникнення м. Ніжина /підгот. до друку і передм. О. Коваленка та А. Острянка //2001. – №6. – С. 94 – 99.
583. ЖУРБА О. Публікації джерел та вивчення історії козацтва на сторінках харківських журналів першої чверті XIX століття //2003. – №5 – 6. – С. 94 – 101.
584. ЖУРБА О. Регіональні особливості образу козака в українській антикварній історіографії //2001. – №6. – С. 59 – 62.
585. З народознавчого доробку Філарета Гумілевського /підгот. до друку і передм. О.Тарасенка //1997. – №3. – С. 121 – 131.
- Фрагменти народознавчих матеріалів з «Историко-статистического описания Черниговской епархии».*
586. ЗОЗУЛЯ С. Деякі аспекти московсько-кримських взаємин у працях Михайла Бережкова //1999. – №4. – С. 124 – 127.
587. ЗОЗУЛЯ С. Дослідження загальної історії ніжинськими вченими в 20-х рр. XX ст.: основні структурні підрозділи //2002. – №3. – С. 69 – 72.
588. Історія єзуїтської місії та колегіуму в м. Новгороді – Сіверському в XVII ст. у працях польських дослідників /передм. та публ. О. І. Травкіної //2004. – №2–3. – С. 22 – 27.
589. КЕЙДА Ф. Феномен Гайдамачини: витоки, суть, історіографія, художня модель в українському письменстві //2001. – №3. – С. 71 – 73.
590. КЛОПОТ С. Внутрішня політика гетьмана І. Мазепи у концепції С. Соловйова //1999. – №5. – С. 75 – 81.
591. КОВАЛЕНКО О. З історії колекціонування писемних пам'яток на Чернігово-Сіверщині //2002. – №1. – С. 82 – 87.
592. КОВАЛЕНКО О. З неопублікованих праць Вадима Модзалевського //1999. – №6. – С. 169 – 173.

Публ. ст. вченого «Сутичка двох панів» (Епізод з побуту козацької старшини початку XVIII ст.).

593. КОВАЛЕНКО О. Іван Забіла та його хроніка з історії України //2000. – №2. – С. 148 – 153.

594. КОВАЛЕНКО О. Микола Мотоніс та його «Рассуждение о двух главных добродетелях, которыя писателю истории иметь необходимо должно» //2001. – №1. – С. 110 – 115.

595. КОВАЛЕНКО О. Неопублікована праця Андрія Пригари «Особое или топографическое описание города губернского Новгорода-Северского» //1999. – №4. – С. 160 – 165.

596. КОВАЛЕНКО О., ОСТРЯНКО А. Неопубліковані нариси Володимира Євфимовського з історії Чернігово-Сіверщини //2006. – №4. – С. 126 – 139.

597. КОВАЛЕНКО О., ПЕТРЕЧЕНКО І. Невідома праця кінця XVIII ст. з історії Стародуба //2000. – №3. – С. 160 – 166.

598. КОВАЛЕНКО О., СИТИЙ І. З історії української рукописної книги та історичної думки XVIII ст. //1998. – №2. – С. 96 – 99.

Рукописні збірники у фондах Чернігівського історичного музею.

599. КОНДРАТЬЄВ І. До джерел формування служебної шляхти Любецької волості //2006. – №3. – С. 38 – 45.

600. КОНОТОП О. Олександр Оглоблин про Чернігівщину //2001. – №4. – С. 144 – 145.

601. КРИВОШЕЯ В. Синодик Крупицько-Батуринського монастиря як історичне джерело //1997. – №5. – С. 65 – 67.

602. КУЧИНСЬКИЙ М. Журнал «Киевская старина» та О. М. Лазаревський //1999. – №4. – С. 58 – 66.

603. ЛИНЮК Л. «Моє друге я»: (до виходу «Щоденника» О.Ф.Кістяківського) //1998. – №2. – С. 68 – 73.

604. МАГУРЧАК А. Огляд джерельної бази до вивчення діяльності Миколи Порша (1900 – 1921 рр.) //2007. – №3. – С. 50 – 54.

605. МАЛОЗНАНІ дослідницькі роботи /підгот. до друку і передм. С. Павленка, пер. з пол. М. Данилюка) //2006. – №3. – С. 82 – 87.

Про рід Мазети.

606. МАСЛАК В. О. Рігельман про події національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. //2000. – №4. – С. 132 – 137.

607. МИСЮРА О. Постать Олександра Кониського в українському національно-визвольному русі: (Історіографія та джерела проблеми) //2004. – №1. – С. 37 – 46.

608. МОДЗАЛЕВСЬКИЙ В. Короткий нарис життя св. Іоанна Максимовича /Підгот. до друку і передм. О. Коваленка //1998. – №5. – С. 134 – 142.

609. НАУМОВ С. Сучасна історіографія Українського політичного руху в Російській імперії //2008. – №4. – С. 62 – 71.

610. НЕНАДРУКОВАНІ розвідки Ю. Виноградського /підгот. до друку і передм. М. Кравченка //1995. – №4. – С. 136 – 138.

Публ. нарисів «Вулочка імені Горького в Сосниці» та «Красна гора».

611. НЕОПУБЛІКОВАНА пам'ятка регіональної історіографії початку XIX ст. /підгот. до друку і передм. О. Коваленка //1996. – №4. – С. 123 – 126.

Публ. рукопису «Разговор о начале города Чернигова и о учреждении семинарии».

612. ОНАЦЬКИЙ Є. Пам'яті Дмитра Ів. Дорошенка /підгот. до друку та передм. Т. Демченко та Г. Кураса //2001. – №6. – С. 100 – 104.

613. ОНІЩЕНКО О. Гендерний аспект української історіографії революції 1917 року //2005. – №6. – С. 85 – 90.

614. ОНІЩЕНКО О. Мемуари жінок як історичне джерело до вивчення революційних подій 1917 р. в Україні //2002. – №5. – С. 21 – 28.

615. ОСТРЯНКО А. Історія Північного Лівобережжя на сторінках «Записок Ніжинського інституту народної освіти» //1999. – №3. – С. 106 – 110.

616. ОСТРЯНКО А. «Щоденник» професора Бережкова //1997. – №5. – С. 133 – 139.

Коментар до «Щоденника» М.М.Бережкова (1876 – 1930).

617. ПАПАКІН Г. Господарська, громадська та благодійницька діяльність роду Скоропадських у документах фамільного архіву (друга половина XIX – початок XX ст.) //2006. – №2. – С. 41 – 51.

618. ПЕТРЕЧЕНКО І. Нові відомості з історії створення праці О.Ф.Шафонського «Черниговскаго наместничества топографическое описание» //1999. – №3. – С. 111 – 116.

619. ПЕТРОВСЬКИЙ М. З історії чарівництва в старій Україні /підгот. до друку і передм. О. Коваленка та С. Дмитрієнка //1996. – №1. – С. 110 – 114.

Чарівництво у військовій справі.

620. ПИРИГ П. Джерела з історії Чернігівщини XVII століття //2004. – №2–3. – С. 43 – 49.

621. ПИРИГ П. Джерела Центрального державного історичного архіву України (м.Київ) про млинарство на Чернігівщині в другій половині XVII століття //2002. – №4. – С. 24 – 28.

622. ПИРИГ П. Основні віхи дослідження історії Чернігівщини XVII століття //2006. – №4. – С. 61 – 72.

623. ПОЛОВЕЦЬ В. Джерела з історії кооперативного руху Лівобережної України (1861 – 1917 рр.) //2002. – №2. – С. 72 – 77.

624. ПОЛОВЕЦЬ В. Половці: історіографія та походження XI – XIII ст. //2006. – №6. – С. 17 – 26.

625. ПОЛОВЕЦЬ В. Чернігівські архівні джерела у висвітленні періоду Великої Вітчизняної війни в лекційному курсі «Історія України» //1999. – №6. – С. 110 – 114.

626. РАФАЛЬСЬКИЙ О. Вивчення історії національних меншин в Україні XX ст.: класифікація джерел //2001. – №3. – С. 81 – 85.

627. РИНСЕВИЧ В. Джерелознавчі аспекти наукової діяльності О.М.Лазаревського на Лівобережній Україні //1999. – №4. – С. 43 – 57.

628. САРБЕЙ В. Пантелеймон Куліш в українському національному відродженні //1997. – №4. – С. 20 – 28.

629. СЕРГІЙЧУК В. Вивезений архів Мазепи //1997. – №5. – С. 22 – 24.

Про архів гетьмана, який зберігається в С.-Петербурзькому відділенні інституту історії РАН.

630. СЕРДЮК Л. Біля джерел архівної справи на Придесенні //2000. – №1. – С. 126 – 132.

631. СИТИЙ І. Книги Забіл (1671 – 1745) //1999. – №1. – С. 116 – 120.

Опис рукописних книг з колекції ЧІМ.

632. СІКАЛЮК А. Маловідомі джерела про діяльність В. П. Науменка //2006. – №5. – С. 64 – 73.

633. СОЛОМЕННА Т. Постать О. А. Аракчеєва в історіографії другої половини XX століття //2002. – №2. – С. 61 – 67.

634. СОЛОМЕННА Т., ЯЧМЕНІХІН К. Військові поселення в Україні та О. Аракчеєв у концепції О. Багалій-Татаринової //2001. – №2. – С. 71 – 79.

635. СТРИЖАК Є. Проблеми кадрового забезпечення середньої та вищої школи УСРР у 20-і – 30-і рр. XX ст.: історіографія проблеми //2007. – №5. – С. 81 – 88.

636. ТАРАСЕНКО І. Лоїв у літописах і хроніках середини XVII – початку XVIII ст. //2007. – №1. – С. 12 – 15.

637. ТАРАСЕНКО О. З етнографічних нотаток Філарета Гумілевського //2001. – №5. – С. 73 – 76.

638. ТОЦЬКА Ж. Документальні публікації з історії Північного Лівобережжя на сторінках «Черниговских губернских ведомостей» (дореформений період) //2007. – №2. – С. 80 – 85.

639. ТЮРМЕНКО І. Доба Івана Мазепи в творчості І. Огієнка //1998. – №5. – С. 90 – 102.

640. ТЮРМЕНКО І. І. Огієнко про роль і місце Руїни в історії українського державотворення //1999. – №2. – С. 3 – 11.

641. ФЕДОРЕНКО П. Декабристи на Чернігівщині після амністії /підгот. до друку і передм. О.Коваленка та В.Ткаченка //1997. – №5. – С. 121 – 132.
642. ХРОНІКА Павла Полуботка /підгот. до друку, передмова і коментар О.Коваленка //1995. – №6. – С. 105 – 110.
643. ЧЕРНІГІВСЬКИЙ літопис /підгот. до друку, передм. і комент. Ю. Мицика //1996. – №4. – С. 106 – 122.
У літописі описані події 1506 – 1725 рр.
644. ШАФОНСКИЙ А.Ф. Краткое топографическое описание Новгородского Северского наместничества 1787 года /підгот. до друку і передм. О. Коваленка та І.Петреченко //1995. – №5. – С. 149 – 156.
645. ШВИДЬКО Г. Універсали гетьманів як джерело з історії українських міст //1997. – №3. – С. 42 – 46.
646. ШЕВЕЛІВ Б. Жандармська розвідка про О. О. та С. Ф. Русових та зібрані нею в 1913 р. матеріали про них /підгот. до друку і передм. О. Коваленка //2000. – №1. – С. 145 – 155.
647. ШЕЙКО В. Історія культури України: історіографічний огляд //2000. – №6. – С. 80 – 89.
648. ЯБЛОНОВСЬКИЙ О. Чернігівщина /пер. з пол., передм. і прим. І. Кондратьєва //1997. – №1 – 2. – С. 130 – 140.
Історико-географічний нарис Чернігівського воєводства XVII ст.
649. ЯВОРНИЦЬКИЙ Д. Село Красилівка /підгот. до друку і передм. О. Коваленка та В.Шевченка //1996. – №5. – С. 114 – 116.
650. ЯКИМЕНКО М. Чи була Україна колонією на рубежі XIX – XX ст.? //2006. – №2. – С. 65 – 70.

ПУБЛІКАЦІЯ ІСТОРИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ

651. «В БУДУЩЕМ этого не должно быть»: (з архіву НКВС) /публ. В. Шкварчука //1995. – №4. – С. 135.
Публ. постанови надзвичайного засідання Новгород-Сіверської міської Думи 30 жовт. 1917 р.
652. ГЕТЬМАНСЬКІ універсали в колекції Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського /підгот. до друку та передм. І. Ситого //1998. – №1. – С. 83 – 90; №2. – С. 31 – 46; №3. – С. 72 – 84; №4. – С. 37 – 58; №5. – С. 67 – 82; №6. – С. 62 – 85.
653. ГОЛОДОМОР 1932 – 1933 рр. на Чернігівщині /виявлення док. Л. Коноваленко, підгот. до друку та передм. А. Морозової та Н. Полетун //2003. – №4. – С. 36 – 49.
654. ГОРОБЕЦЬ С. Списки значкових товаришів Чернігівського полку 1732 та 1737 рр. //2008. – №1. – С. 15 – 18.
655. ГУЛЯЙ А., Мицик Ю. Незнані документи гетьмана Івана Мазепи //2003. – №1. – С. 56 – 67.
656. ДЕСЯТЬ документів до історії Стародубщини і Стародубського полку XVII – XVIII ст. /підгот. до друку і передм. Ю. Мицика //1996. – №1. – С. 103 – 109.
657. ДЕСЯТЬ листів королівського секретаря, львівського міщанина Домініка Вильчка до короля Яна III Собеського про події в Україні у 1694 – 1695 рр. //2004. – №1. – С. 25 – 28.
658. ДНІПРОМ всиновлений чуваш: нові док. до біографії М. Сеспеля /передм., підгот. до друку Б. Юр'єва //2003. – №1. – С. 68 – 73.
659. З ДОКУМЕНТАЦІЇ гетьмана Івана Мазепи /підгот. до друку, передм. та комент. Ю. Мицика //1997. – №3. – С. 99 – 105.
Публ. 6 універсалів І. Мазепи та лист Згурустиневи́ча.
660. З ДОКУМЕНТАЦІЇ гетьмана Мазепи /підгот. до друку, передм. та комент. Ю. Мицика //1997. – №4. – С. 143 – 150; 1998. – №1. – С. 91 – 103.
Публ. понад 30 документів І. Мазепи.
661. З ДОКУМЕНТАЦІЇ гетьмана Івана Мазепи /підгот. до друку, передм. та комент. Ю. Мицика та Н. Бойницької //2001. – №4. – С. 36 – 45.